Kőszeg, 1918. április hó 21.-én. 16. szám. XXXVIII. évfolyam.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 8 korona, postai szétküldéssel 8 korona
Egyes szám ára 16 fillér.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz cimzendők.

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztő és kiadó: RONAI FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkör 39. szám.

Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetések nagyság szerint jutányos árban számitatnak.

Pénz őfelsége!

Ki hitte volna valaha, hogy a hatalmas, korlátlan ur, Pénz őfelsége, annyira lealacsonyodik? Minden ajtó tárva-nyitva volt előtte, repeső örömmel fogadták mindenütt, életveszélyes tülekedés, tolakodó versengés folyt kegyeiért.

Mint ama koronás fők, kik a háboru alatt a biboros pallástot vándorbottal voltak kénytelen felcserélni, a koronáról is lehullott arany-ezüst diszköntöse és ő is — mint legujabban a posztóhiányban szenvedő közönséges halandók — papirrunába buvik.

Magas, mértékadó állásáról lelökve, sokkal jelentéktelenebb szerep jutott a pénznek. De még ebben a szerepben sem tagadja meg egészen régi nagy befolyását; befolyásának módja azonban megváltozott. Kevés pénz — semmi; sok, nagyon sok ma is még minden. Aki kiadni tud belőle ugy, hogy tőle gazdagsága meg se kottyan, ma is kaphat érette csaknem mindent; csak aki számlálgatni kénytelen, jut-e belőle erre is, arra is: az elöl ugyszólván minden el van zárva — el van rejtve.

A pénz hatalmának ilyen irányváltozásában rejlik az a nagy baj, mely a lakosság egyik, — nagyobb részét annyi nélkülözésnek teszi ki.

Közgazdászaink törik a fejüket azon, hogyan javithatják valutánkat, vagyis emelhetik pénzünk értéket. Vita tárgyát sem képezheti, mennyire fontos ez a feladat. Mégis azt kivánnók, hogy bizonyos tekintetekben a pénznek meg kevesebb hatalma legyen, — oly kevés, hogy ne lehessen rájta vásárolni azt, amihez mások jutni nem tudnak. Mert bármily kevés is tekintélye ma a pénznek, a legfontosabb kérdések, minő például az élelmezés ügye, még mindig nem egyebek pénzkérdésnél. A valutarendezés nyomasztó gondjaival egész békésen megfér a gazdagok, a hadimilliomosok jelszava. „Pénz nem játszik szerepet!“, ha élelmiszerek vagy egyébb szükségleti cikkek beszerzéséről van szó.

Pedig a valutarendezés egyik, nem éppen legutolsó előfeltétele az volna, hogy takarékoskodjunk. De mitől sem állunk messzibb, mint éppen ettől. A tömeg azért a kevésért, ami szükségleteit csak a legszegényesebben elégiti ki, mesébe illő árakat kénytelen fizetni, a kiváltságosak meg szórják a pénzt, csakhogy minél többet vonhassanak el az anyagi gondokkal küzdők elől.

Mindez arra a figyelmeztetésre utal, hogy a rendeletek csak akkor felelhetnek meg hivatásuknak, ha szigoruan hajtják őket végre, amihez immár haladéktalanul hozzá kell fogni.

A szinpártoló egyesület t. tagjaihoz!

Jóllehet az egyesület a világháboru alatt eddig semmiféle szintársulattal nem szerződött, mégis jöttek szinészek a saját felelősségükre, sőt ez évben is már többen jelentkeztek. Azt tapasztaltuk, hogy a közönség nem hogy távol tartaná magát a szini előadásoktól, hanem talán egyébb szórakozas hiányában is még nagyobb mérték ben látogatja azokat. Nem vagyunk hivatva arra, hogy a közönség ezen vágyódása felett kritikát gyakoroljunk, de igenis érezzük a felelősséget abban az irányban, hogyha már minden körülmények között jönnek szinészek, legalább jöjjenek olyanok, akik művészetet nyujthatnak.

Ezen gondolattól vezéreltetve az elnökség szerződött Dr. Patek Béla győri szinigazgatóval, aki egész társulatával és katonazenekarával jönne hozzánk 1918. évi junius 28-tól julius 31-ig.

Igaz, hogy az ár a tagoknak is magasabb lesz: I. hely 4 K 50 f., II. hely 3 K 50 f., de ugy gondolkoztunk, hogy inkább kevesebb, de jobb előadást lássunk, semmint sokat és mind rosszat.

A tagok befizetései ezen összegnek megfelelően fognak átszámittatni és ennek megfelelő számu szelvényt fognak kapni; akik több szelvényt ohajtanak, azoknak utána kell fizetni.

A tagok jogait iparkodtunk megóvni, az eddigi szokásos jogokat meg is tartjuk, a kulömbség csak az lesz, hogy állandó helyhez csak annak lesz joga aki legalább 15 szelvényt jegyez.

Miután sürgősen kellett intézkednünk, ezen az uton értesitem a t. tagokat és kérem jóváhagyásukat.

Kőszeg, 1918. április 18.

Tisztelettel
Dr. Hegedüs János
elnök.

Városi ügyek.

692 918 **Hirdetmeny**

Közhirül adom, hogy közélelmezési ügyben jogosnak tartott kérelmek és panaszok nem a közélelmezési hivatalt vezető miniszteriumhoz, hanem a pozsonyi kormánybiztossághoz adandók be.

Kőszeg, 1918. április 14.

Dr. Freyberger Jenő, rendőrkapitány

Tárca.

Tavaszi gondolatok.

Mi lenne a világ meleg napfény nélkül?! —
Széles agyagtömeg koromsötét éjben,
Keringve a tágas világmindenségben,
Fény, madárdal, virág soha nem hullana
E gyászos rengeteg mozgó sirhantra;
Csörgő forrás, patak helyett csupa fagy s jég
Minden fölött pedig a sugártalan ég.
Törd szét a költészet varázsthintő lantját,
Szemed félelmetes nagy életprozát lát:
Mozgó komor lények hült, számító ésszel,
Könnynedves szemgolyók, erek hüllővérrel,
Kietlen sivatag üde forrás hiján,
Rajt' küzdő óriás vergődve kinján —
Az érzelemkoldus lankadt emberiség.

Bernhard Keresztély.

Kőszegi boszorkányperek.

— Régi jegyzőkönyvek alapján. —

Kőszeg szab. kir. városnak magistratusa 1679 évi március hó 16.-án egyszerre három boszorkányt itélt halálra — rendesen — elégetésre. Mindegyik boszorkányra a városi fiscalis olvasta reá az 1655 évről szóló 56-iki törvény articulust, de e városnak bármely polgára inditványozhatta valamely áldozatnak — mert az akkori idők babonájának szegény áldozatai voltak — perbe fogását. A magistratus azután maga elé citálta az áldozatot és ott meghallhatta miféle bűbájos dolgokat művelt. Az illető polgár — fenti három esetben nobilis Dániel Gombossy — rendesen általánosságban mozgó ilyen szólásmóddal: „az felül megnevezett „J“ le betüvel jelezték a boszorkányt, jelen esetben Gregory Krisztinát) nem tudatik micsoda ördögi sugallásokból és Istentől elfajult gonosz indulatoktól viseltetvén, félre tévén Istennek félelmét és ez világi magistratusnak severa animadversiojától nem rettegvén, az ördöghöz csatolta magát, azoknak társaságában élvén külön helyeken és időben kiváltképpen ezen nemes Kőszeg városban sokféle büvös babonás boszorkánysságokkal és ördögi mesterséggel élvén, sokakat megrontott“ vezette be inditványát. Ennek utána Gombossy Dániel előadta, hogy a boszorkány — Gregory Krisztina — 1675 évi szt. Bertalán napján Klain Tamás városi lakosnak házába bement: egymás magához hasonló boszorkány társával az ajtót beszárta; emlitett Klain Tamás feleségét Veronicát, megriasztotta ezen szókkal: azért jöttünk, hogy megrontsunk, miért nem adtál sokat, Jézust kiáltván Klain Tamásné, nehézkes lévén akkor, nagy zörgéssel és csattogással fölnyitván az ajtót, kiröpültenek. Item ugyanazon Klain Tamásné tehenét megrontotta, melyben meg is döglött. 1678 cirka Pál apostol ünnepén Biró Gergely feleségét fényes nappal, pogány szőlőhegytől jövet, a köböl szőlők alatt fölfogván, ezen „J“ más magához hasonló társával foldhöz verték, harmadnapig megnémitották és mind addig nem szólhatott, mig ezen „J“-hoz nem küldött. Item in to 1677 Kaszás János Csapó János nevü szolgájának kezeit, lábait s nyakát összezsugoritván, nyolc egész hétig sinylődtette. Ugyanazon esztendőben Tagrabant Regina asszonyt Stericz Tamás feleségét hasonlóképen megrontotta. Item 1678-ban ez „J“-t egy részeg katona az alsó gyöpön Balogh Márton malmánál pisztollyal kergetvén, előtte eltünt mások szemeláttára. Item ugyanazon esztendőben éjjel Hericz Tamás házába bemenvén, a bölcsőben fekvő gyermeket feloldotta és elakarta vinni, de el nem vihetvén, az ablakon kirepült. A mostani 1689. évben Behem György Trantl nevü feleségét éjjel sokáig kinozván, maguk társaságára kényszeritette.

Domokos Jánosné ördöngös cselekedetei voltak — Gombossy Dániel szerint, — hogy Behem György feleségét több ördöngös társaival egy hegyre fölvitték, maguk társaságába

2214 918 **Hirdetmeny.**

A pozsonyi cs. és kir. katonai parancsnokság M. A 33105 K. Gr. számu átirata folytán közhirré teszem, hogy a harcosok hulláinak a hadseregkörletekből és az elfoglalt területekről való vasuti szallitással kapcsolatos hazaszállitása további intézkedésig kivétel nélkül beszüntettetett.

Kőszeg, 1918. április 15.

Jambrits Lajos polgármester.

726 918 **Hirdetmeny**

Közhirül adon, hogy április 15-től a vendéklők, kocsmák, italmérő vagy elárusitóhelyek, kávéházak, cukrázdák, egyletek, kaszinók mindazon helyiségei, melyek tagok vagy vendégek összejövetelére vagy befogadására szolgálnak, további intézkedésig esti 11 óra helyett éjjel 12 óráig szabad nyitva tartani. Nyilt árusitási üzletek reggel 6 órától este 7 óráig, élelmi és egyedárusági cikkeket árusitó üzleteket este 9 óráig szabad nyitva tartani.

Kőszeg, 1918. április 15.

Dr. Freyberger Jenő, rendőrkapitány.

2078 918 **Hirdetmeny.**

A hadisegély fizetési ivek f. hó 22—23 és 24-én leadandók a pénztári hivatal szolgájánál azok számfejtése céljából.

Kőszeg, 1918. április 20.

Jambrits Lajos, polgármester.

Helyi hirek.

Szinielőadást rendeznek a kőszegi Szent Domonkosrendi zárdai tanintézetek növendékei 1918. évi április hó 26., 27. és 28.-án. Kezdete este ½6 órakor. Belépő dij: Ülőhely I.—VIII. sor 4 K., IX. sortol 3 K., állóhely 2 K. Jegyek előre válthatók Róth Jenő könyvkereskedésében. Műsor. 1. „Az alvó tábor." Zong. kiséri Zorkóczy A., éneklik: Csoknyai E., Fekete I., Horváth E., Németh M., Tamás M., Magera M. IV. é., Graff M., Margruber G. III. é., Rács M. II. é., Jagits E. I. é. — II. Álom. Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Bokor Málvin. III. Egykor, ha majd . . . Kiséri Magera M. IV. é., éneklik: Mészáros E. II. é. plg. k. — Friebeisz L. I. é. plg. k. IV. „A fiam lakodalma." Benedek E. Monológ. Előadja: Friebeisz L. I. é. plg. k. — V. Bacillusok. Vigjáték egy felvonásban. Irta: Kincs István.

A szinpartoló-egylet elnöke egy nagyon kedves felhivással örvendezteti meg a szinház kekvelőit. Patek dr. győri szintársulatának az eljövetelét hirdeti. Hát ez bizony valami. Ki ne emlékeznék örommel vissza a kitünő igazgatóra és társulatának pompás előadásaira? Kissé drágának hangzik a szinházbajárás, de Istenem, mi most olcsó? A néhány hétre itt elhelyezkedő művészgárda talán itt talál olcsoságot? Patekért minden petakot, mert megérdemli. Tudjuk, hogy sok élvezetes művészetben lesz részünk.

A felsőbb leányiskalaban az egyik megbetegedett tanár helyébe az intézet igazgatósága a felügyelőbizottsággal egyetértőleg Hammer Ily okl. polgáriskolai tanitónőt hivta meg helyettesitésre.

A pannonhalmi főapát, Dr Hajdu Tibor őméltósága névünnepe alkalmából mult vasárnap a bencések templomában ünnepélyes énekes szentmisét celebrált Dr. Bárdos Remig házfőnök, főgimnáziumi igazgató, melyen a tanuló ifjuság és nagyszámu közönség vett részt, a kóruson pedig Kolos Ferenc tanár vezetésével a főgimnáziumi ifjusági zenekar és dalos-csoport működött közre.

Lelkigyakorlatok. A főgimnáziumban szerdától tegnapig az esti órákban Nagy Balázs főgimnáziumi tanár szép számban egybegyült hallgatóság előtt nagyon érdekes, a hit erejét és erkölcsnemesitő hatását tárgyaló beszédsorozatot adott elő, melyet a jelenvolt uri közönség feszült figyelemmel hallgatott és a kitünő igen kellemes előadószónoknak háláját fejezte ki.

Halalozas. F. hó 15.-én hunyt el élte 78. évében özv. Schwarcwaldaui Schmidt Józsefné, szül. gyülevizi Vida Alojzia, néh. Schmidt József peresznyei jószágigazgató özvegye, Gyarmati Lajosné édes anyja.

A varosi részleges tisztujitas ügyében e héten nagy fordulat történt. Szmoljánt László, kinek mult héten 29 aláirás és 6 kézadásos igéret biztositott többséget az általa most betöltött főjegyzői állásban való véglegesitésére, kijelentette, hogy nem pályázik ez állásra s igy most már a polgármester által a husvéthétfői értekezleten ajánlott jelöltek ellenjelölt nélkül egyhangulag megválaszthatók. Szmoljánt az birta rá a visszalépésre, hogy többektől nevüket törölni kérő levelet kapott azon mentséggel, hogy a polgármester meggyőzte őket arról, hogy az általa javasolt betöltése az állásoknak jobban felel meg a város érdekének, másoktól viszont, hogy távol lesznek, hogy a szavazástól fontos okokból tartozkodni kivánnak. A helyzet ilyen alakulásával (melyre előrelátó pártolói már eleve figyelmeztették) tényleg jól tette, hogy igy határozott, mert olyan időket élünk, midőn nagyobb szükség van a — békére ittthon mint a fronton. Ezek után most már kétségtelen, hogy Jagits Imre gazdasági tanácsnok-számvevő, ki annyi ambicióval igyekezett e polcot elérni és erre nemcsak a legnagyobb kvalifikációt szerezte meg magának, hanem ha zavartalanul működni engedték, hivatásának teljes mértékben meg is felelt, bucsut mond e hivatalnak, hogy helyet csináljon Dr. Ország Sándor adóügyi biztosnak, a polgármester által kivánt és javaslatba hozott uj szakmunkaerőnek s igy a jövőben a főjegyzői állásban folytatja közel három évtizedes városi szolgálatát.

Tancmulatsagot rendeznek nálunk is. Falu helyen már régen tultették magukat a háboru okozta helyzeten. Ott az emberek soha nem tapasztalt jóléte vöröskeresztes jótékonycélu mulatságokban tortek maguknak utat egy kis cécóra. Városban Szombathely torte meg a jeget mult héten az ujságirók mulatságán. Nálunk sem maradhatnak el. Végre is négy év alatt annyi lett a „nagylány", hogy kell nekik egy kis ismerkedésre, az ugynevezett „világbalépés"-re alkalmat nyujtani. Nem látunk benne semmi odiózus dolgot, hogy nálunk az Ovoda javára rendeznek ilyet. A szinten „világbalépő" kedves kik nebulók, sok leendő táncosnő kedves otthonának, nevelésük első nevezetes stációjának nagy szüksége van a támogatásra. Ok hiaba táncolnak na nap után, — abból nem lesz pénz. Ellenkezőleg, pénzbe kerül. Ezt a pénzt táncolják össze a nagyok. Jól fog ez esni a nagyoknak is, a kicsinyeknek is. Ha eddig attól tartottak, hogy nem lesz itthon elég táncos, ugy most ne féljenek. Annyi most itt a katona, kik az ellenséget is megtáncoltatták, hogyne táncoltatatnák meg a sok kőszegi szép leányt! — Ugy halljuk, május hó folyamán lesz, valami hangversenyfélével egybekötve.

Loosztalyozas volt hétfőn a városmajorban. A nagyon szép lóállományból igen sok vált be és a becsüsök a mai viszonyoknak megfelelő olyan magas értéket volt kénytelen megállapitani, aminőket senki sohasem képzelt volna. Egyes lovak becsértéke 7000 koronáig terjedt.

Hazlebuntas. A belvárosi rozoga volt Blücher-féle házat, melyet még mult nyáron a volt rendőrkapitány lebontani rendelt, de az érdekeltek fellebbezése folytán hónapokon át elhuzódott, végre a veszélyeztett szomszédok nevében Dr. Stúr Lajos ügyvéd által beterjesztett sürgős eloterjesztésre a felsőbb hatóság is kimondta a lebontás sürgősségét, a lebontási munkálatok e hét eleje óta folyamatban vannak.

Magyar munkások végzik a csipkegyári átalakitások épitését. Mikor az épitési bizottság mult héten a helyszini tárgyalás alkalmával ugy látta, hogy az „Osztrák-magyar épitőtársaság" munkásai sorában sok az idegen honos, amire az épitéstvezető azt felelte, hogy jelenleg nem válogathatnak, ott kell venni a munkást, ahol van, mégis jegyzőkönyvbe foglalta azon kivánságat, hogy a lehetőségig magyar munkásoknak az alkalmazását tegyék lehetővé. Ennek azóta már meg is feleltek. Most már a munkások háromnegyed része magyar. Meglátszik a vállalkozó cégben az osztrák közigazgatás fegyelmezettsége. Be sem várva a hatóság határozatát, a bizottsági óhaj komoly kijelentése is elég volt ahhoz, hogy a kivánságnak tüstént megfeleljen.

A Szechenyi ligetben levő obeliszkről leválott a Széchenyi nevét hirdető emléktábla. Talán szégyenében, hogy a liget egy nagy szemétlerakodóhellyé lett. Valaki odarakhatott egy kosárral, ez azután ugy vonzotta oda a többit — mint a mágnes. Nini, szemét; jó lesz melléje az enyém is. Ilyen finom érzésu publikumunk is van. Van bizony! —

A Kaiszral utcai Decker-fele házat, a Terplán villa előtti magas földszintü kis lakóházat kertjével együtt 16,400 kor. vételáron megvette Peczöli Ferenc kőszegszerdahelyi jegyző, Kohl Ignác polgártársunknak fia.

A burgonyaültetés munkája serényen folyik az egész határban. A polgármester kellő időben gondoskodott vetőburgonyáról és rendelkezésére mindennap jelentkezhettek az igényelt mennyiség átvételre.

Par napi eső jótékony hatással volt a száraz, tikkadt növényzetre és megkönnyitette a tavaszi munkálatokat is. Csak mintegy 5 milliméter volt az eső, de ez is sokat használt gazdáinknak.

---

kényszeritették, étellel itallal kinálták, ki midőn kozekbe nem akart állani, egy kutba akarták vetni. Item amely házban beteg vagyon, onnet valami portékát elviszen, a kereszt utakon elássa, amint hogy ezt maga nyelvével megvallotta. Item, ezen „J" bizonyosan tudja, hogy az egész kőszegi Hostatban egy tehén sinesen, melynek hasznát el nem vették volna. Item a minemü betegeket meggyógyit, azoknak egy izet az ördognek ajanlja. In Ao. 1678 lenyegetőzvén Haringh Györgyné ellen, mondván: minthogy oly rosszul fizetsz, meghidd, hogy jobban megrontalak az után, a minthogy ezis maga nyelve vallása. Item Ekmár Kristofot megrontván testében ugy, hogy két egész hétig sem kezével, sem lábával nem birt. Ugyanazon Ekmár kertjében sok számtalan kóból bolhát csinált. Item Macsik János fiacskáját annyira elrontotta, hogy megkellet bele halni. Ugyanazon Macsik János tehenének a tölgyét minden uj hold pénteken megtapogatta, és hasznát elvette. Ugyanazon Macsik János fiát, ki ezen „J" miatt meghalt, minemü ruhával lemosták, azon ruhát ezen „J" magának kivánta. Ekmár felesége nem engedvén, magával elvitte, kinek is a gyermekessy megbetegedett, hogy 18 hétig nem szólhatott.

Pernekker Annát is boszorkánysággal vádolták fenti napon. Ugyancsak Gombossy Dániel előterjeszti, hogy e „J" 1678 évi szt. Pál napja tájban fényes nappal Biró Gergely ugyan itt Kőszegen lakozó feleségét a Koból szőlők alatt felkapván a földhöz verték és megnémitották ugy annyira, hogy harmadnapig nem szólhatott addig, mig ezen „J"-hoz nem izent. Item azelőtt egy néhány esztendővel néhai itt Kőszegen lakozó Varga Pált halálra megijesztvén, azon megijesztése által megolte, aminthogy azon Varga Pál halála óráján is halálat reá kiáltotta. Azonkivül is teljes életét boszorkánységban és ördöngös bűvölésben bájolásban tötötte „az mind ezen is több cselekedete a biró inquisitioból, melyet ezen causaban is pro producto kiván lenni világosan kitetszenek, poenam super hujus modi veneficis in grali Regni Decreto, sancitam incurrere non formidönto", kivágja azért a Dnuus A, hogy ezen „J" mint affele ördöngös érdeme szerint megbüntettessék és tüzre itéltessék praevio xanine tartural. Ezen szavakkal fejezte be Gombossy Dániel előterjesztését, mely formulát azonban minden boszorkánypernél használtak. Ugy látszik, bizonyos sablon szerint jártak el, oly gyakoriak voltak akkori időben a boszorkányperek. A kőszegi városi jegyzőkönyvekből határozottan megállapitható. Az előbb leirt boszorkányperekhez hasonló eseteket még számtalant sorolhatnék fel, de alig érdekelhetnek, mert ugy hasonlitanak egymáshoz, mint egyik tojás a másikhoz.

A gyakori boszorkányperek végre a legfelsőbb helyen is feltüntek és kételkedtek, hogy annyi boszorkány nyugtalanitsa és keseritse a jó lelkü embereket. Tehát levelet irt az ersek, 1679 évi május hó 16.-án a városhoz, melyben parancsolja, „hogy a boszorkányok exekutioja addig insuspesno hagyassék, mig azon dolog őfelségének nem proponáltatik."

Egyet azonban a közlött boszorkányperek alapján határozottan megállapithatni, azt, hogy még ma is a régi boszorkányokhoz hasoló alakok sok ördöngösséget elkövetnek, csakhogy ezen alakokat nem nevezzük már boszorkányoknak, hanem kuruzslóknak, javas asszonyoknak, kikhez még ma is eljárnak hiszékeny emberek, különösen olyanok, kik a jó vagy a gonosz szellemtől várnak rendkivüli dolgot, segitséget.

— a j. —

Oroszországból már számos földink jött haza és szinte hihetetlen milyen fúra viszonyokról, mennyi szomoru tapasztalatról tudnak beszélni. Olyannak mondják az orosz belviszonyokat, hogy most már értjük, hogy az orosz foglyok nem nagy kedvet mutatnak hazamenni és viszont, hogy a mi fiaink onnét minden áron szabadulni igyekeznek. Jambrits Ferenc, polgármesterünk öccse, a nagygencsi volt Takáts féle vendéglő tulajdonosa, is egyike a most hazaérkezetteknek. Eleinte Szibériában volt, de onnét az itt járt ellenőrzést gyakorló orosz vöröskeresztes nőkiküldött (állitólag orosz hercegnő volt) a polgármester kérésére más országrészbe helyeztette, hol az ismert élelmes és életrevaló „Feri" kitünően találta fel magát, jó helyzetbe jutott, sok értékes tapasztalatot szerzett és elbeszéléseiből igazán nagyértékü fejezeteit lehetne megirni a magyar fogoly oroszországi élményeinek. Ennek legsötétebb, megrázó része mindenesetre az lenne, amit arról tud, hogy miként alakult a csehekkel való frontszolgálat és hogyan alakult ez át a fogságban, mikor a cseh fegyverbarát (!) lett a fogolyőr. Nem tudja ezt az ember nyugodtan végighallgatni. Forr az emberben a vér és megesodálja a fogolyélet szomoru sorsára jutott honfiaknak higgadtságát, türelmét, életerejét, hogy a hazáért még ezt is elszenvedni tudták. Talán lesz idő, amikor ezeket minden veszély nélkül közreadni lehet. Azt mondják, hogy mikor a „vörösördög" honvédhuszárjaink Lublin alatt megkergették az oroszt, az egyik honvéd kardlapozások töméntelen kiosztása mellett azt mondta: „no meg ezt az öregapámtól 48-ban elvitt csikóért!" Bizonyára ebből a háboruból is sok adósság kerül majdan egykor kardlapozó kiegyenlitésre.

A fiatalkoru betörők ügyét, melyről már két hete adtunk hirt, hogy miként juttatta azt rendőrkézre az apátplébános, a rendőrhatóságnak igen sok munkát adott. Harminenál tobb betörést ismertek be és annyi lopott holmi és limlom került napfényre, hogy se szeri, se száma. A nyomozás során még a Gyöngyös malomárkából is levezették a vizet, hogy az abba dobott bünjeleket megszerezzék. Egy fotografáló gépet meg is találtak a meder fenekén. Az ügyet most áttették a fiatakoruak biróságához, honnét majd a kir. törvényszék elé is kerül, mert orgazdasággal és bünpártolással közreműködött nem fiatalok sem kerülik el a méltó büntetést. Örök rejtély marad azonban, hogy ennyi betörés közül csak kettő-három jutott feljelentésre. Még értenők ha ellopott pénzféléket nem jelentenek fel, mert az most igen sok helyen dögiben van, — de az ellopott tárgyak manapság elég nagy értéket képviselnek, hogy azok eltünésének a kideritését könnyelmüen ne vegyék, — no meg azért is, mert a lopások azonnali bejelentésével sokkal hamarabb lehetett volna a megtévedt ifju kalandorok nyomára jönni.

Kihordó — 14—16 éves fiu is lehet — felvétetik Róth Jenő könyvkereskedésében.

• **Az Elektro-Bioskop** mai műsora: A fekete gyémántok. Jókai Mór világhirű regénye I. része 4 felvonásban. Séta az állatkertben. Természet felvétel.

Vidéki hirek.

Házasság. Kurz Sándor kőszegi származásu kerkaszabadhegyi állami tanitó f. hó 9.-én Péterhegyen házasságot kötött Terplán Milikével, Terplán Oszkár németzsidányi evang. tanitó leányával.

Elhunyt igazgató-tanitó. Heitler Joachim rohonci nyugalmazott igazgató-tanitó, a rohonci községi élet igen agilis és munkás tagja, e hó 13.-án Szombathelyen elhunyt 78 éves korában. Az elhunytat rokonsága Rohoncra szállitatta, ahol nagy részvét mellett örök nyugalomra helyezték.

Dr. Huszár Pál — Ujpest polgármestere. Mint értesülünk, Ujpest r. t. város vezető polgársága a polgármesteri tisztet dr. Huszár Pál kir. tanácsos, Budapestvidéki h. pénzügyigazgatónak ajánlotta fel. Huszár Pál dr. korábban Szombathelyen volt h. pénzügyigazgató s innen került a fővárosba. Dr. Huszár Pál még nem adott határozott választ az ujpestieknek, vajjon megtisztelő ajánlatukat elfogadja e vagy sem.

Tüzveszedelem Bükön. Bük községben szerdán tüzvész ütött ki, mely éjszaka fél 3 órakor Talabér Sándor pajtájában kezdődött. A gazdának egy tehénistállója is leégett; a kára 4000 korona. A tüz innen Szabó Sándor szinjébe csapott át, amely a benne felhalmazott takarmánnyal együtt elégett. A kár itt 3000 korona. Balogh Gyulának egy pajtája égett le 4800 korona értekben; végül tüzet vetett és elégett Horváth Sándor gazgának 100 kereszt szalmája 4000 korona értekben. A tüz eloltása nagy fáradságába került a községbeli önkéntes tüzoltóságnak. A tüz oka még nincsen kideritve.

Heti krónika.

A Wekerle-kormány váratlanul lemondott. Ennek azt a látszatát adják, mintha a meglepetésszerü külügyminiszterváltozás okozta volna, — valóban azonban a választójogi javaslatnak tétova tárgyalása idézte elő, mert Őfelsége a parlamenti többséggel való megegyezést kivánja és nem barátja az Andrássy által forszirozott uj választásoknak oly időben, mikor az itthon levő polgárok legtöbbje a közhatalomtól függő helyzetben van, a bevonultak pedig nem gyakorolhatják jogukat, — az is, hogy jelen időben a választási harc izgalmait kerülni kell. Vázsonyi nem lévén hajlandó a munkapárt által követelt magyarságnak az elsőbbségét a törvényben biztositani, ugy az ő helyzete mint a 48-as alkotmánypárti miniszterek helyzete tarthatatlanná lett. Most uj kormányalakitással fogják ezt a helyzetet megszüntetni és valószinüleg az összes parlamenti pártokból ugynevezett koncentrációs kormány log alakulni Wekerle, Zichy János gróf vagy Serényi gróf elnöklete alatt.

Czernin gróf külügyminiszter lemondott. A napi sajtó szerint azért, mert nem tudott Őfelsége azon leveléről, melynek hamisitványa a Franciaországgal való félreértésekre adott okot. Utóda, elődje, Burián báró közös pénzügyminiszter lett.

Kormányrendelet a cipő és bőr elosztásáról. Budapesti tudósitónk jelenti: Egy délutáni lap irja, hogy Szterényi kereskedelemügyi miniszter visszaérkezése után nemsokára egy kormányrendelet jelenik meg, amellyel a bőr és cipő elosztását szabályozzák. Ez a rendelet egyben intézkedik a cipőanyagok behozatala tárgyában. A kormánynak ezenkivül szándékában van a szabályozással egyidejüleg a cipők árát is egy ségesen megállapitani, ugy, hogy egy pár cipő ára hatvan vagy hetven korona legyen.

A zsir és szalonnaárak az országban. A termelő és viszonteladó közti forgalomban az árak a következők: A nyers disznózsir (háj és friss nyers szalonna, sózott vagy sózatlan állapotban, továbbá sózott vagy sózatlan tábla vagy oldal szalonna, akár forrázott, akár perzselt sertésből származik) kilogrammonként 9.70 kor. Olvasztott disznózsir kilogrammonkint 11 kor., füstölt. paprikás, perzselt szalonna 11 kor. Bármilyen csemege szalonna, 11.60 korona. Ezen árakban a csomagolási költségek nincsenek beszámitva. A közvetlen fogyasztási célokra (kiskereskedelmi forgalomban) szánt friss, nyers oldal vagy tábla szalonna bőrrel 11.60 korona. Lebőrözött vastag szalonna vagy háj 11 korona. Olvasztott disznózsir 12.40 korona. Füstölt, perzselt vagy paprikás kenyérszalonna 12 kor. A csemege szalonna 12 korona. Igy szól a rendelet. De hogy hol lehet ennyiért megvenni, az nincs megirva.

Ujabb rendelet az orosz hadifoglyok helyzetéről. A honvédelmi miniszter rendeletet adott ki az orosz és ukrán hadifoglyokkal való bánásmódra vonatkozólag 1918. május 1-től hazaküldések időpontjáig. A rendelet szerint az orosz hadifoglyok a békekötés ellenére még nem tekinthetők szabadoknak a hágai egyezmény értelmében, amely nem koveteli meg a foglyoknak a békekötés alkalmával leendő azonnali szabadonbocsátását, hanem csak minél előbb való hazaszállitását. A foglyok továbbra is regula alatt állanak, dolgozniok kell, mert csak dolgos emberek számára van itt kenyér. Aki nem elgedelmeskedik, azt szigorubb muskásosztagokba osztják és csak később térhet haza. A hadifogoly munkaadójától olyan napszámot követelhet munkájáért mint amilyet ugyanazon időben és szakmában dolgozó szabad polgári munkás kap. Ha a hadifogoly természetbeni ellatást kap, ugy annak költségei a napszámbérből levonandók, amelynek nagyságát a közigazgatósági hatóság fogja megállapitani és közzétenni. A bérminimum egy napra a mezőgazdaságban egy korona, minden egyébb alkalmazásban 2 korona az ellátáson kivül. Munkaidő, pihenési idő, szabadnap a hadifoglyoknál ugyanannyi, mint a szabad polgári munkásnál. A hadifogoly vasuton csak kiséret mellett utazhat. A hadifogoly az éjet szállásán köteles tölteni. Kormenetekben, tüntetésekben stb. a hadifogolyok nem vehetnek részt. Szinház, mozi, vendéglő látogatása megengedett este 9 óra előtt.

Hirek a háboruról.

A németek nap-nap után tért nyernek Calais és Paris felé, miben osztrák-magyar tüzérség is támogatja. E hó végéig nagy jelentőségü döntő támadások fogják főleg az angol hadsereg sorsát megpecsételni.

Nyugati nagy harcok előtt. A tüzérségi tevékenység az egész nyugati fronton megerősödött. Minden valószinüség szerint nagy harcok előtt állunk. Párisi jelentés szerint Popengbe fontos vasuti gócpontot tüz alá vették.

Uj észak-orosz köztársaság alakul. Szinejov a pétervári szovjettek megbizottja tárgyalásokat folytat Moszkvában egy uj észak-orosz köztársaság alakitásáról, amelynek területe a Volga északra levő területei lennének Pétervár székhellyel.

Angol lap a nyugati csatáról. A Déli Telegraph szerint az angol szárazföldi hadsereg főparancsnoka elrendelte az egész angol hadsereg átszállását a francia haretérre. A helyzet a nyugati hadszintéren — irja a Déli Telegraph — nagyon aggasztó és a katasztrófát sem szabad figyelmen kivel hagyni.

Hirdetmény.

Közhirré teszem, hogy özv. Förster Józsefné és társa tulajdonát képező, Kőszegen a Rohonczi-utcában fekvő 1. számu házát, valamint Wiener Józsefné szül. Förster Ilona tulajdonát képező Tanschaden dülőben fekvő és 764 □-öl kiterjedésü szőlőt és gyümölcsöst **f. hó 28.-án d. u. 3 órakor** önkéntes árverésen elfogom adni. — Az árverési feltételek irodámban betekinthetők.

Kőszeg, 1918. április 20.

Dr. Stúr Lajos
ügyvéd.

Házeladás.

Özv. Sechofi Müller Miksáné tulajdonát képező **Kőszegen** a Belvárosban **Jurisics-tér 14.** házszám alatt levő **házat**, melyben négy kisebb-nagyobb önálló lakás van, ugy szintén a vágóhidnál levő káposztást, szabad kézből a legtöbbet igérőnek eladom. Ezen célból Kőszegen Kossuth Lajos-utca 15. házszám alatt levő **irodámban 1918. ápr. 28.-án vasárnap d. e. 11 órakor nyilvános árverést tartok**; a venni szándékozókat ezennel meghivom.

Az árverési feltételek irodámban bármily napon d. e. 10—12 óráig betekinthetők.

Kőszeg, 1918. április hó 18.-án.

Hegedüs János dr.
ügyvéd.

Birtokeladás.

Eladó önkéntes árverésen Kőszeg város belterületen Erdő-utca 6. sz. alatt levő a kőszegi 2399 sz. tjkvben 292 és 7334—5/a hrsz. alatti 3855 □-öl területü ingatlan a rajta levő lakházzal, pincével, szőllővel, gyümölcsössel és kaszálóval együtt.

Az árverés **1918. n.ájus hó 20.-án d. u. 3 órakor** Dr. Szovják Hugó kőszegi ügyvédnél lesz megtartva.

Egy vagy két szobás lakás

konyhával és mellekhelyiségekkel azonnal vagy május 1-ére kerestetik magányos nő részére. Cim a kiadóhivatalban.

Üzletmegnyitás.

Alulirott ezennel tisztelettel tudomására adom a n. é. közönségnek, hogy f. évi aprilis 1-étől kezdve Gyöngyös utca 8. sz. a. egy az ujkornak megfelelő, elsőosztályu, hygienikusan berendezett

borbély- és fodrásztermet

nyitottam, ahol mindennemü szakmámba vágó hajmunkát átveszek s a leggondosabban elvégzem.

Az eloibi üzletemnek ajándékozott bizalomra támaszkodva mindent el fogok kovetni, hogy tisztelt látogatóimat a legnagyobb figyelemmel szolgálhassam ki, és azoknak jóindulatát uj üzletemnek is megszerezzem.

Kiváló tisztelettel

Decker Vilmos
fodrász.

Pergetett mézet,

továbba **teavajat** és **főzővajat** vásárol minden mennyiségben **Lédner** csemege kereskedő, **Budapest,** József-utca 9. sz. Kérek ajánlatot.

Viszketegséget, sömört, rüht

a leggyorsabban elmulasztja a **dr. Flesch-féle** eredeti törvényesen védett

„Skaboform — barna zsir."

Nincs szaga. Nem piszkit. Mindig eredeti pecsétes **dr. Flesch-félét** kérjünk. Próbatégély 2·30 K. nagy tégely 4 K. családi adag 11 K.

Kapható a helybeli gyógyszertárakban vagy direkt a készitőnél rendelhető: **Dr. Flesch E. „Korona" gyógyszertára Győr.**

Vételnél a „SKABOFORM" védjegyre ügyeljünk!

Üzleti tudósitás.

A n. é. közönség tudomására adom, hogy üzletem folytatásában, férjem távolléte folytán, aki a háboru kitörésekor katonai szolgálatra behivatott s jelenleg hadifogoly, semmiféle változás nem történt s én

fodrászüzletemet

tovább is önállóan folytatni fogom.

Amidőn a n. é. közönségnek a nekem eddig ajándékozott jóindulatáért hálás köszönetet mondok, kérem abban továbbra is részesiteni.

Kiváló tisztelettel

Randweg Borbála
fodrász neje.

Veszek, mindennemü **régiségeket, porcellánt, poharat, képeket, antik butorokat, szőnyeget, ékszereket, törött aranyat és ezüstöt, pénzeket, régi hamis fogsorokat** a legmagasabb árban. Minden héten Kőszegen vagyok. Kérem levelezőlapon értesiteni.

HERSCHKOWITZ IZIDOR
Szombathely, Berzsenyi Dániel u. 6.

Faárverési hirdetmény.

A faértekesitő hivatal és felsőbbségünk jóváhagyásának kikötése mellett — ajánlat utján eladatik a Sopronvármegye dérföldi gondnokság kőhalmi vágásaban fekvő c/a egyezer köbmeter erdei és jegenye fenyő ronk és szálfa. — A vágás a felsőpulyai állomástól c/a 8 kilométernyire fekszik, és az anyag a kavicsozott országuton szállitható a vágásból az állomásig.

Ajánlat teendő 20 c/m-ig, 21—25 c/m-ig, 26—30 c/m és 31 c/m felüli törzsekre, vastagsági osztályok szerint megadva a beigérendő egységárakat. — Átadás előtt vevő, vagy megbizottja jelenlétében az összes faanyag ujból lelvétetik és a pontos mennyiség megállapittatik. — A vétel összegnek fele a szerződés aláirásakor, hátralevő része **1918 évi november elsején** fizetendő az uradalmi pénztárba. — Az igy átadott faanyagért az uradalom további felelősséget nem vállal. — A megvett faanyag **1919. évi február hó l-ig** az uradalmi erdőterületről kiszállitandó, az ezen időn tul ott maradt faanyag minden kártérités nélkül az uradalom tulajdonába megy át.

Vevő, az erdőgondnok által megállapitott erdei utakat veheti csak igénybe, és viseli a felelősséget a fuvarosai által okozott karokért, amelyeknek biztositására — szerződés köteskor az uradalmi pénztárhoz 2.000 — korona cautiót letenni köteles.

Érdeklődők forduljanak megtekintés végett a hercegi erdőgondnoksághoz Dérföld u. p. Kőhalom, Sopron megye — és ajánlataikat **1918. évi junius hó l-ig**, alant irt hivatalhoz irásban nyujtsák be, később beérkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Ajánlat tevők közül a felsőbb hatóság szabadon választ és a szerződés megkothetése végett vevőt értesiteni fogja.

Herceg Esterházy Erdőfelügyelősége
Lakompak.

Faárverési hirdetmény.

A faértékesitő hivatal és felsőbbségünk jóváhagyásának feltételével — ajánlat utján eladatik a lékai gondnoksághoz tartozó Futieri, Rothenriegel és Venegana vágásokban kitermelés alatt levő, részben már kitermelt — egészben c/a 1200 akóra mehető tölgy donga. — Érdeklődők forduljanak a lékai erdőgondnoksághoz Vas megye.

Ajánlat tevők ajánlataikat az árnak irásbani megjelölésével akó — egységben tegyék meg loco erdő átvételi helyen. — Az ajánlatok **1918. évi junius hó l-ig** az alant irt hivatalhoz nyujtandók be. — Ajánlat tevők közül az uradalom szabadon választ és köti meg a szerződést.

Az átadás tárgyát képező anyag után járó vételár szerződés megkötésekor egészében fizetendő az uradalmi pénztárnál. — Az átvett anyag után az uradalom semmiféle felelősséget nem vállal és az átvett anyag **1919. évi február hó l-ig** az erdőből kiszállitandó, az ezen időn tul erdőn maradó anyag minden ellenszolgáltatás nélkül az uradalom tulajdonába megy át.

Herceg Esterházy Erdőfelügyelősége
Lakompak.

RAFFIA NINCS!

kellő időben lássuk el magunkat

Szőlőkötöző papirspárgával.

Bármily mennyiségben kapható, mig a készlet tart. Raktár. Azonnal szállitható. Ára 100 kg. kor. 850·— Olcsóbb mint bármilyen más papirspárga. Kapható:

Papirárú Gyári és Kereskedelmi Részv.-Társ.
Budapest, VII., Rákóczi-út 6. sz.
Telefon: 83—63. Sürgönycim: Papirtextil, Budapest.

Néhány fiatal

vadászkutya

jutányos árban eladó **Aumüller** erdésznél **Hámortón.**

Úri lakást

keresek legkevesebb 4 szoba, konyha, pince stb. kerttel, villannyal.

Meiszner huszárszázados
honvédkiegészitő parancsnokság.

Csak a szakszerü

baromfitenyésztés

mint fő vagy mellékfoglalkozás legjobban bevált

keltető gépeinkkel

láthat el minden háztartást

hussal és tojással.

Fogyasztásra kész baromfi 7—8 hét alatt.

Csontörlő gépeket,

mindenféle baromfi és apróállat tenyésztési berendezést legolcsóbban vásárol a

Nickerl és társa r. t.-nál.

Kizárólagos vállalat szakszerü baromfi és apróállat tenyésztő telepek berendezésére.
Budapest 60. sz. V. Vilmos császár-ut 52.
Kérje azonnal a 60. számu árjegyzéket.

Nyomatott Rónai Frigyes nyomdájában Kőszegen.